

KATALOG STANDARDOV STROKOVNIH ZNANJ IN SPRETNOSTI

1. Ime in koda kataloga standardov strokovnih znanj in spretnosti

Romski pomočnik/romska pomočnica 1460.006.5.1

2. Potrebna strokovna znanja in spretnosti in posebni pogoji, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi pridobiti poklicno kvalifikacijo

2.1 Strokovna znanja in spretnosti

Glej poklicni standard [Romski pomočnik/romska pomočnica 1460.006.5.0](#) in [točko 11](#) tega kataloga.

2.2. Posebni pogoji, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi pridobiti poklicno kvalifikacijo

- Najmanj dokončana osnovna šola in 6 mesečne izkušnje pri delu s pripadniki romske skupnosti in
- Ustno in pisno obvladovanje slovenskega in ustno obvladovanje romskega jezika/dialekta

3. Povezanost s programi za pridobitev izobrazbe

Je ni.

4. Načini preverjanja strokovnih znanj in spretnosti

- Teoretično in praktično z zagovorom.
- Teoretično preverjanje se izvaja v slovenskem, praktično pa v romskem, po potrebi pa tudi v slovenskem jeziku.

5. Merila preverjanja

Merila, ki jih je potrebno upoštevati

- funkcionalno pismenost
- verbalna komunikacija v slovenskem in romskem jeziku/dialektu z odraslimi in otroki in neverbalna komunikacija

- poznavanje položaja in potreb pripadnikov romske skupnosti
- zavzemanje in spodbujanje vrednot sožitja in multikulturalnosti

Izločilna merila

- funkcionalna nepismenost
- pomanjkanje komunikacijskih spretnosti
- neobvladovanje slovenskega jezika
- nepoznavanje romske kulture in romskega jezika/dialekta
- nasprotovanje in neupoštevanje vrednot sožitja in multikulturalnosti

Kriteriji ocenjevanja sestavin procesa dela

Področje ocenjevanja	Delež (%)
načrtovanje in priprava naloge	10
izvedba	50
ustni zagovor	40

6. Poklic oziroma sklopi zadolžitev v okviru poklica, ki jih je mogoče opravljati po pridobljeni poklicni kvalifikaciji in koda

Pomočniki/pomočnice vzgojiteljev/vzgojiteljic predšolskih otrok, n.o. 3320.00

7. Raven zahtevnosti dela

Raven zahtevnosti: V.

8. Prilagoditve za osebe s posebnimi potrebami

Posebne prilagoditve za osebe s posebnimi potrebami niso potrebne.

9. Materialni in kadrovski pogoji, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci postopkov za ugotavljanje in potrjevanje poklicnih kvalifikacij

Materialni pogoji

- Igralnica z didaktičnimi sredstvi: igrače, knjige, pripomočki za likovno vzgojo, glasbeni instrumenti, odpadni materiali, pisala, papir, izdelki otrok ipd.
- Učilnica z didaktičnimi sredstvi: mize, stoli, tabla, učila, SSKJ, Atlas
- gradivo z elementi romske kulture (npr. članki, revije, slikanice, slike, napisi v romskem jeziku/dialektu, avdio posnetki...)

- informacijsko komunikacijska tehnologija (računalnik, avdio vizualni predvajalnik idr.)

Kadrovski pogoji

- Vsaj eden z visoko strokovno ali univerzitetno izobrazbo in 5 leti delovnih izkušenj v vzgojno izobraževalnem procesu, od tega 5 let z integracijo Romov
- Visoka strokovna ali univerzitetna izobrazba in 5 let delovnih izkušenj v vzgojno izobraževalnem procesu, od tega 2 leti z integracijo Romov
- Po potrebi se v delo komisije dodatno vključi oseba, ki razume in govori romski jezik/dialekt kandidata.

10. Časovna veljavnost izdanih certifikatov

Ni časovne omejitve.

11. Standardi strokovnih znanj in spretnosti

Ključna dela	Znanja in spretnosti	Naloge za preverjanje
sodeluje pri delu z otroki v vrtcu	<ul style="list-style-type: none"> • komunicira v slovenskem in romskem jeziku/dialektu • ugotavlja potrebe otrok v zvezi z njihovim vključevanjem v okolje in jim pri tem pomaga • pomaga otrokom pri učenju in preseganju jezikovnih ovir • pomaga strokovnim delavcem pri iskanju didaktičnih gradiv v romskem jeziku/dialektu • sodeluje s strokovnimi delavci vrtca pri razreševanju vzgojnih problemov romskih otrok v vrtcu • sodeluje pri navajanju otrok na skrb za samega sebe • spodbuja otroke k aktivnemu vključevanju v delavnice, k sodelovanju na prireditvah, igrah in drugih dejavnostih vrtca 	<ul style="list-style-type: none"> • Pripravi prostor za delo in potrebno gradivo <ul style="list-style-type: none"> ○ pripravi prostor za delo ○ poišče in označi gradivo z elementi romske kulture ○ našteje osnovna vzgojna in didaktična sredstva ter učna gradiva in pripomočke, opiše njihovo vlogo v učnem procesu in jih uporabi ○ opiše vlogo vrtca

	<p>ter sodeluje pri tem</p> <ul style="list-style-type: none"> • sodeluje pri izdelavi vabil za roditeljske sestanke v romskem jeziku/dialektu • spodbuja dvojezično označevanje gradiv, sredstev, opreme in prostora ter skrbi za to • vnaša elemente romske kulture in romske kulturne ustvarjalnosti v proces dela v oddelku • spremlja otroke na sprehodih, pri odhodih na avtobus in raznih dejavnostih vrta • obvlada različne oblike komuniciranja in jih ustrezno uporablja • pozna osnove osebne higiene in nege ter deluje urejeno • pozna vzgojna sredstva • pozna osnovna didaktična in druga učna gradiva in pripomočke • pozna načine ureditve prostora za različne učne dejavnosti • pozna elemente romske kulture • pri delu zna upoštevati interese in potrebe otrok 	
sodeluje pri delu z otroki v osnovni šoli	<ul style="list-style-type: none"> • komunicira v slovenskem in romskem jeziku/dialektu • neposredno sodeluje pri pouku otrok v dogovoru s strokovnimi delavci šole • pomaga učencem pri odpravljanju jezikovnih težav • pomaga učencem v podaljšanem bivanju in drugih oblikah bivanja v šoli pri domačih nalogah • ugotavlja potrebe otrok v 	<ul style="list-style-type: none"> • Pripravi prostor za delo in potrebno gradivo <ul style="list-style-type: none"> ○ pripravi prostor za delo ○ poveže učno temo s primeri romske kulture in poišče gradivo ○ na konkretnem primeru pove, kako bi pripravil prostor za delo, da ne bi prišlo do nesreč in poškodb ○ našteje osnovna vzgojna in didaktična sredstva ter učna gradiva in pripomočke, opiše njihovo vlogo v učnem

	<p>zvezi z njihovim vključevanjem v okolje in jim pri tem pomaga</p> <ul style="list-style-type: none"> • skrbi za vključevanje romskih učencev v pouk in za aktivno sodelovanje pri njem • spodbuja dvojezično kulturo v oddelku • sodeluje pri izdelavi vabil za roditeljske sestanke v romskem jeziku/dialektu • vnaša elemente romske kulture in romske kulturne ustvarjalnosti v proces dela oddelka • skrbi za dvojezično označevanje gradiv, sredstev, opreme in prostora in to spodbuja • spodbuja otroke k aktivnemu vključevanju v delavnice, k sodelovanju na prireditvah, igrah in drugih dejavnostih šole ter sodeluje pri tem • sodeluje pri pripravi in organiziranju počitniških dejavnosti v okviru šole • pripravi in ponudi prostočasne aktivnosti v romskem naselju • razvija učne delovne navade in utrjuje osvojeno znanje otrok • navaja na smotrno uporabo materialov in čuvanje lastnine (npr. razvija skrb za šolske potrebščine in pripomočke za delo ter odgovornost zanje) • obvlada različne oblike komuniciranja in jih ustrezno uporablja • pozna osnove izobraževalnega sistema • pozna vzgojna sredstva • pozna osnovna didaktična 	<p>procesu in jih uporabi</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ pisno pripravi seznam dejavnosti, ki se izvajajo v okviru šole ○ opiše vlogo šole ○ opiše pomen zdravega načina življenja in higiene <ul style="list-style-type: none"> • Opiše, kako pomaga otrokom pri (domači) nalogi <ul style="list-style-type: none"> ○ prebere nalogo, jo razloži in reši ○ preveri, pregleda in opozori na napake izdelka ○ našteje in na kratko opiše faze učnega procesa ○ opiše pomen in cilje domačega učenja in domačih nalog ○ našteje in razloži pomen prostočasnih aktivnosti
--	--	--

	<p>in druga učna gradiva in pripomočke</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna načine ureditve prostora za različne učne dejavnosti • pozna različne oblike dejavnosti, ki se izvajajo v okviru šole • obvlada različne načine pomoči otrokom z jezikovnimi težavami • pozna značilnosti romskih otrok, ki izhajajo iz njihove tradicionalne kulture in načina življenja • pozna osnove osebne higiene in nege ter deluje urejeno 	
<p>sodeluje z romskimi starši in s skrbniki otrok</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pomaga staršem oz. skrbnikom pri komunikaciji s strokovnimi delavci šole ali vrtca • komunicira s starši oz. skrbniki v slovenskem in romskem jeziku/dialektu • spodbuja romske starše oz. skrbnike k čim boljšemu sodelovanju s šolo/z vrtcem • motivira otroke in starše oz. skrbnike za redno prihajanje otrok v vrtec/šolo in predstavlja pomen vzgoje in izobraževanja za nadaljnje življenje in pridobitev poklica • motivira starše oz. skrbnike, da se redno udeležujejo roditeljskih sestankov in drugih aktivnosti vrtca/šole • sodeluje pri pripravi srečanj in vključevanju staršev oz. skrbnikov v organizacijo prostočasnih 	<ul style="list-style-type: none"> • Opiše komunikacijo s starši oz. skrbniki otrok in s šolo <ul style="list-style-type: none"> ○ prebere vabilo in ga predstavi ○ v romskem jeziku/dialektu pove, kako bi starše oz. skrbnike romskih otrok motiviral za udeležbo in jim predstavi dnevni red ○ predstavi pomen in potrebnost udeležbe na roditeljskih sestankih ○ opiše načine komunikacije s starši oz. skrbniki otrok in s šolo ○ pregleda in predstavi šolski red ○ našteje in pripravi pisne informacije, ki jih potrebujejo starši oz. skrbniki otrok ○ pove katere informacije iz romskega okolja bi prenesel strokovnim delavcem šole oz. vrtca ○ pripravi zabeležko o pogovoru s starši otroka ali obisku romske družine v naselju

	<p>in počitniških dejavnosti šole/vrtca</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznanja starše oz. skrbnike s šolskim oz. z dnevnim redom šole/vrtca na njim ustrezen način • seznanja starše o dogajanjih v šoli in jim posreduje informacije, potrebne za medsebojno sodelovanje • zbira mnenja in predloge staršev oz. skrbnikov in jih posreduje strokovnim delavcem šole/vrtca • zagotavlja, da strokovni delavci šole/vrtca dobijo vse potrebne informacije, ki jih romski starši oz. skrbniki želijo sporočiti, in nasprotno • sodeluje pri dejavnostih s področja vzgoje in izobraževanja, ki se izvajajo v romskih naseljih • poudarja pomen zdravega načina življenja • poudarja pomen domačega učenja za napredek otrok pri šolskem delu • po potrebi nudi pomoč staršem oz. skrbnikom in otrokom pri vključevanju v aktivnosti CSD, lokalnih skupnosti in drugih organizacij • obvlada pisno in ustno komunikacijo v slovenskem in romskem jeziku/dialektu • pozna načine sodelovanja s starši • pozna načine motiviranja za učenje • pozna pomen vseživljenjskega učenja • pozna pomen prostočasnih 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pripravi načrt izvedbe prostočasnih dejavnosti v naselju
--	---	--

	aktivnosti <ul style="list-style-type: none"> • pozna in razume načela zdravega življenja 	
--	--	--

12. Literatura, strokovno gradivo

- 15. obletnica Romani Union Murska Sobota [Videoposnetek]; Murska Sobota : Romani Union, 2005
- 15. obletnica [Videoposnetek] : 1990-2005 : dvorana Kina Park, Murska Sobota, 17. december 2005; [Murska Sobota : Romani Union], 2005
- Dan Romov 2005 [Videoposnetek] : prireditev ob dnevu Romov : Metlika, 2. april 2005; [Murska Sobota : Zveza Romov Slovenije], 2005
- Dan Romov 2005 [Videoposnetek] : Murska Sobota, 8. [i.e. 9.] april 2005, [Murska Sobota : Zveza Romov Slovenije], 2005
- Deš Berš [Videoposnetek] = 10 let : pregled prispevkov o Romih na TV AS : 1996-2001; Murska Sobota : ROMIC, [2004]
- Mama so kerava [Zvočni posnetek] = Mama, kaj bom jaz naredil; [Lokve pri Črnomlju : Kulturno romsko društvo Verošo], p 2003
- Romano dij 2004 [Videoposnetek] = Svetovni dan, Murska Sobota : ROMIC, 2004
- Romov 2004 : Murska Sobota, 10.4.2004
- Suita Romani [Zvočni posnetek] [Ljubljana] : Amala Records, p 2004, 2005
- Amaro drom = Naša pot, Murska Sobota : Romani union, 2006; Murska Sobota : Romsko društvo Romani union, 2006
- Evropa, Slovenija in Romi : zbornik referatov na mednarodni konferenci v Ljubljani, 15. februarja 2002; Ljubljana : Inštitut za narodnostna vprašanja = Institute for Ethnic Studies, 2003
- Integracijski pristopi, Ljubljana : Mednarodna organizacija za migracije, 2004
- Kasandra : romska pravljica, Kamenci : #Romsko društvo #Romano pejtaušago, Murska Sobota : Eurotrade print, 2006
- Otroci, zapojte z nami! [Glasbeni tisk] = Čhavalen, gilaven amencar!; Ljubljana : Studio Print, 2005-<2006>
- Poklicno informiranje in svetovanje za Rome – PISR; Črnomelj : Zavod za izobraževanje in kulturo, 2006
- Romani čhib II = Romski jezik II, Murska Sobota : Zveza Romov Slovenije, 2006
- Samo hari bajt = Samo malo sreče, [Lokve pri Črnomlju : Kulturno romsko društvo, Vešoro], 2005
- Vzgoja in izobraževanje otrok Romov v luči šolsko-reformnih prizadevanj v SR Sloveniji (Mladen Tancer)
- Socialno delo pri vključevanju romskih otrok v OŠ (Diplomska naloga Mag. Irena Hlača)
- Periodične publikacije:
 - Prisluhnite Romom : [zvočni posnetki: radijske oddaje ROMIC-a]
 - Romano glauso : časopis Romskega društva Čapla Vanča vas – Borejci
 - Romano Kipo : Informations-Zeitung Kulturverein Oesterreichischer Roma
 - Romano nevijspe : časopis Romani Union - društva Romov občine Murska Sobota
 - Romano them
 - Romski zbornik

13. Delovna skupina za pripravo kataloga standardov strokovnih znanj in spretnosti

- Meta Gašperšič, Razvojno-izobraževalni center NM
- Jasna Ignjatič, OŠ Bršljin
- Irena Fišter, OŠ Bršljin
- dr. Natalija Komljanc, Zavod RS za šolstvo
- mag. Marta Novak, Zavod RS za šolstvo, OE NM
- Alenka Pavlovec, MŠŠ
- dr. Vera Klopčič, Inštitut za narodnostna vprašanja
- Mitja Bulič,
- dr. Tatjana Vonta, Pedagoški Inštitut
- dr. Suzana Čurin, Ministrstvo za kulturo
- mag. Irena Hlača, OŠ Šmihel
- Nada Krašovec-Klančar, CSD Metlika
- Alan Jurakovič, Pomurski zavod za izobraževanje in raziskave Murska Sobota
- Goran Serec, RRA Mura
- Petar Brezić, SPTŠ Murska Sobota
- Ludvik Sukič, SPTŠ Murska Sobota
- Jožef Škalič, OŠ Kuzma
- Drago Šiftar, Mestna občina Murska Sobota
- mag. Nada Žagar, ZIK Črnomelj
- Anton Hudorovac, R.S. Črnomelj
- Danica Ošljaj, MDDSZ
- Maja Vižin, Urad vlade RS za narodnosti
- Tjaša Plohl, Urad vlade RS za narodnosti
- **Koordinacija pri pripravi kataloga poklicnega standarda:** Barbara Velkov, CPI
- **Koordinacija pri pripravi kataloga poklicnega standarda:** Bojana Sever, CPI